

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת זאב אלקין

2503/25/פ

הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון – אי-החזרת גופות מחבלים), התשפ"ג–2023

הוספת סעיף 40א. 1. בחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016¹, אחרי סעיף 40 יבוא :

40א. (א) על אף הוראות כל דין, מי שנהרג אגב ביצוע מעשה טרור, גופתו תיקבר בבית קברות של חללי אויב; ראש הממשלה רשאי, מטעמים מיוחדים, להורות על השבת גופת אויב לידי משפחתו.

(ב) שר הביטחון, בהתייעצות עם השר לשירותי דת ושר הבריאות, יקבע מקום אשר ייועד, בכפוף לכל דין, לשמש כבית קברות לחללי אויב לפי חוק זה; מקום כאמור יכול שיהיה חלק מבית עלמין אחר.

דברי הסבר

מדינת ישראל מתמודדת מאז שנוסדה מול טרור אכזרי המונע על ידי אידיאולוגיות קיצוניות שמעודדות ומצדיקות אותו. בשנים האחרונות, עם התפתחות הטכנולוגיה והרשתות החברתיות, הפכה האפשרות להפיץ את אותן אידיאולוגיות לקלה ונגישה יותר למי שמעוניין בכך. בשל היותה דמוקרטית מתגוננת, מדינת ישראל מחויבת לבחון כל העת את הדרכים העומדות לרשותה כדי להתמודד עם האתגרים המשתנים שמציב בפניה איום הטרור.

בשנים האחרונות אנו עדים לתופעה הולכת וגוברת במסגרתה לאחר ביצוע פיגועי טרור נשמעים גילויי תמיכה, עידוד או הזדהות עם מעשה הטרור, המפגע, הארגון שאליו השתייך או האידיאולוגיה הרצחנית שבשמה ביצע את מעשה הטרור. במיוחד ניתן לכתוב ביטוי במהלך טקסי הקבורה של המפגעים. לא אחת, אירעו מקרים שבהם הונפו כרזות, נשמעו קריאות ונאומים המביעים תמיכה בפיגוע שבוצע או הקוראים לביצועם של מעשי טרור נוספים.

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 898.

עם התגברות האירועים הללו לכדי תופעה שיש בה כדי לסכן באופן ממשי את שלום הציבור ואת ביטחונו, החליט לעיתים הדרג המדיני להשהות את מסירת גופות המחבלים. זאת בשל החשש שההסתה אשר נשמעת באותם טקסי קבורה תביא אחרים המושפעים ישירות או בעקיפין באמצעות הרשתות החברתיות ואמצעי המדיה האחרים לבצע מעשי טרור מתוך הזדהות או רצון לחקות את המפגע. ואולם, לא פעם נתקל הדרג המדיני בלחצים מצד גורמים בין-לאומיים או משפטיים שדרשו את החזרת הגופות. משכך, מוצע לקבוע בחקיקה ראשית וכברירת מחדל כי גופת אויב שנהרג כחלק מביצוע מעשה טרור לא תוחזר למשפחתו ותקבר כפי שהיה נהוג בעבר במקרים דומים בבית קברות לחללי אויב. כמו כן, מאפשרת ההצעה לראש הממשלה להורות על החזרת גופת אויב למשפחתו מטעמים מיוחדים. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1599/25).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' (פ/4823/20), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' וקבוצת חברי הכנסת (פ/3578/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/1219/25) ועל ידי חבר הכנסת אליהו רביבו (פ/2238/25).

הצעת החוק זהה לפ/2238/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)